

[Lausten.]

til de gamle Tilstande, det vilde være ganske unødvendigt. Nej, der er ingen Tvivl om, at det kan lade sig gøre, selv om Lovforslagets § 1 blev vedtaget i den af den højtærede Minister givne Form. Baaede Kunderne og de handlende vilde efter en passende Overgangstid vænne sig til de nye Forhold, og der vilde paa Grund af denne lille Reform intet særligt hverken sinds- eller landsbevægende ske. Men nægtes kan det vist ikke, at hvis Forslaget vedtages, som det her foreligger, vil det i nogen Grad kunne besværliggøre Landboerne deres Indkøb, og det kan maaske bringe nogen Forskydning med Hensyn til de Steder, hvor Indkøbene gøres. For saa vidt synes jeg, at den nævnte Kritik har Ret, jeg forstaar den, men jeg forstaar ogsaa de Bestræbelser, der fra Medhjælpernes Side gennem Aarene er udfoldet, senest gennem deres Skrivelse til Handelsministeriet af November 1928, for at faa uvidede Lukkebestemmelser.

Jeg synes ikke, der er noget mærkeligt i, at man under de nuværende Forhold lægger særlig Vægt paa at komme den sene Lukketid om Lørdagen til Livs. Det er ikke saaledes, at Handelsmedhjælperen bliver fri Kl. 9, saaledes som der staar i den nugældende Lov; Klokken kan blive 10 og 11, den kan ogsaa blive 11½ — der er i den Henseende ikke saa stor Forskel paa Fortiden og Nutiden. Først efter en meget lang og i Regelen travl Dag bag Disken kommer de hjem til deres Logi. Al Tale om at rejse bort Lørdag Aften — mange er jo ikke i Forretning paa det Sted, hvor de er hjemme-hørende — er udelukket; man kan ogsaa sige, at al Tale om at rejse bort Søndag Morgen tidlig er udelukket, idet mange maa hvile ud den halve Søndag Formiddag efter Lørdagens Travlhed som Følge af den sene Tid, de er kommet i Seng paa. Jeg vilde derfor hilse det med Glæde, om den højtærede Ministers Mæglingforslag — jeg betragter det som et Mæglingforslag, det ligger mellem Yderpunkterne — kunde vedtages, saaledes at Lørdagslukning Kl. 6 blev gennemført. Men jeg har efter den Deling, der findes i Kommissionsbetænkningen, seks mod seks, og for Resten tillige efter den Debat, der er ført her, min stille Tvivl om, at det vil kunne naas. I alt Fald vil det sikkert ikke kunne naas uden visse Kompensationer. Og jeg kunde have ønsket, at Kommissionen var gaaet nærmere ind paa Ideen om at gøre Fredag til den lange Dag. Jeg forstaar ikke, hvorfor det nødvendigvis vedblivende skal være Lørdag. Det er rigtigt, som der staar i Betænkningen, at

Fredagen i det langt overvejende Antal Tilfælde er Lønningsdag. Den er ganske vist ikke blevet det overalt paa Landet, men den kan vel nok med lidt god Villie blive det ogsaa dér. Man siger saa, at det vil berede Handelsskoleundervisningen Vanskelighed, og dermed forlader man Tanken i Stedet for at søge, om disse Vanskeligheder ikke kunde overvindes. Jeg synes, der maatte kunne foretages en Ændring. Jeg synes, det kunde gøres enten ved, at man lod den fjerde Undervisningsaftens om Ugen falde bort, mod at de tre saa begyndte en halv Time før, eller — og det vilde være det allerbedste — ved at de unge Mennesker, inden de traadte i Lære, i nogen Tid fik Undervisning i i alt Fald nogle af de Ting, der maa kræves af dem, saa snart de har faaet Foden indenfor en Forretning. Jeg har ikke een, men mange Gange mødt Handelslærlinge, der, med en fin Eksamen fra Realskolen i Lommen, ikke havde den fjerneste Anelse om, hvordan de skulde udfylde et Fragtbrev eller en Postanvisning eller anden Formulær. Her kunde Kommuneskolen i nogen Grad gøre Børnene fortrolige med de Krav, det praktiske Liv stiller. Man kunde selvfølgelig komme ud for, at de, der ikke vil gaa Handelsvejen, ogsaa blev delagtiggjort i denne Undervisning, men det gør ikke noget.

Lukke-loven skal, hævder Medhjælperne, betragtes som en Beskyttelseslovgivning for Lønarbejderne i Butikker og Lagre. Det vil jeg ogsaa tro, den kan i Storbyerne, men jeg er ganske sikker paa, at den ikke kan det paa Landet og i Smaa-byerne. Det Misbrugs, der her, særlig i mindre Forretninger, drives med de unge Menneskers lovhjemlede Fritid, spotter enhver Beskrivelse. Jeg kender forretningsdrivende, der beskæftiger unge Mennesker op til 18—19 Timer i Døgnet, og det er ikke blot paa enkelte Dage, men mange Dage om Aaret. Der kræves efter Betænkningen et mere effektivt Polititilsyn, men den Sag er i Orden, Gadedøren er lukket, og dermed er Politiet tilfreds.

Jeg skal ikke komme langt ind paa de øvrige Smaaændringer, Lovforslaget indeholder, det vil der blive Tid til i Udvalget. Jeg ønsker blot at nævne et Par. Den højtærede Minister siger i Bemærkningerne, det staar Side 4, at med Hensyn til Barber- og Firsørstuer er Forslaget i Overensstemmelse med Ønskerne saavel fra Mestrenes som Svendenes Organisationer. Det er rigtigt, det kan man ogsaa læse i Betænkningen. Men man har da øjensynlig glemt at spørge Barbermestrene paa Landet om deres Ønskeseddel. Der foreligger en saadan fra en ret stor Organisation af Landbarbermestre,